

ساعت امتحان: ۸ صبح
تاریخ امتحان: ۲۵ / ۲ / ۱۳۹۲
تعداد برگ سوال: ۲ برگ

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ تهران

نام واحد آموزشی: **دیبرستان انرژی اتمی ایران** نوبت امتحانی: خرداد ماه ۹۲ پایه: اول
نام پدر: رشتہ/رشته های: اول عمومی وقت امتحان: ۷۵ دقیقه
نام دبیر/دبیران: جناب آقای کلاسلو سال تحصیلی: ۹۲-۹۳

ش مندلی(ش داوطلب):
نام و نام خانوادگی:
سوالات امتحان درس: ادبیات فارسی

الف) بیان معنی شعر و نثر: (۶ نمره)

۱- خدای او راست در خورنده. (۰/۲۵)

۲- از این همه رفت و آمد به تنگ آمده بود. (۰/۲۵)

۳- ستاره مان از اول مطابق نیامد. (۰/۲۵)

۴- گریز رندانه زد. (۰/۲۵)

۵- از آن پس بسازید سه را ببندید یک شب بر او خواب را (۰/۲۵)

۶- ای آتشک! تو در شب روی دست داری. (۰/۵)

۷- بیچارگی ورا چو دیدند در چاره گری زبان کشیدند. (۰/۵)

۸- تا چون بر رقعه‌ی من اطلاع یابد فیاس کند که مرا اهلیت چیست. (۰/۷۵)

۹- ناگهان نوری از شرق تابید/خون خورشید/آتشی در شفق زد. (۰/۷۵)

۱۰- کنج ویرانه‌ی زندان شد اگر سهم بهار شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید (۱)

۱۱- خانه‌ای کلو شود از دست اجانب آباد راشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است. (۱)

ب) معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید: (۲)

۱- بدستگالی به تباہی می انجامد. ۲- معلم از مخصوصه رسته بود. ۳- کارخای مانده را راست و ریس می تندند. ۴- از تنگ شکر است

۵- تحصیل باید با فراق بال و تائی انجام گیرد. ۶- تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید نباید نالید.

۷- وظیفه خود را خطیرتر از آن می بیند. ۸- در این سفرهای هر ساله به جست و جوی تسلیمی می رفت.

پ) خود آزمایی: (۳ نمره)

- ۱- «بند پوتین را محکم بستن» کنایه از چیست؟ (۰/۲۵)
- ۲- معادل امروزی «فروبریم» (بگذار تا فردا داری در میدان فرو بریم) و «قفا زدن» چیست؟ (۰/۵)
- ۳- در بیت «در آن دریای خون در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشن دید»، منظور از «دریای خون» چیست؟ (۰/۲۵)
- ۴- منظور از «لباس انسان پرچم کشور وجود اوست» چیست؟ (۰/۵)
- ۵- مفهوم مصراح «بنای زندگی بر آب می دید» چیست؟ (۰/۲۵)
- ۶- اصطلاح «به روی بزرگوار خود نیاورده» کنایه از چیست؟ (۰/۲۵)
- ۷- در بیت زیر مسافر کیست و غربتش در چیست؟ (۰/۵)

ولیکن کس ندانست این مسافر / چه گفت و با که گفت و از کجا بود

- ۸- منظور از عبارت «هر چه بر او تنگ گرفتند/ کمربند خود را تنگ تر بست» چیست؟ (۰/۵)

ت) دانش های ادبی: (۳ نمره)

- ۱- شکل هندسی زیر مربوط به کدام قالب شعری است؟ (۰/۲۵)

- ۲- محمد تقی بهار قصیده را به چه سبکی می سرود؟ (۰/۲۵)
- ۳- از پنج گنج نظامی دو مثنوی را نام ببرید. (۰/۵)
- ۴- پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید: (۰/۵)

الف) پرستو در قاف

ب) اتاق آبی

- ۵- در بیت زیر مشبه را مشخص کنید: (۰/۲۵)

ز سم اسب می چرخید در خاک   به سار، گوه، خون، آلود، سرها

- ۶- در بیت: ناله‌ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است «دو آرایه ادبی» بیابید. (۰/۵)
- ۷- سه بخش شاهنامه را نام ببرید. (۰/۷۵)

ث) درک مطلب (۴ نمره)

- ۱- در بیت « دلیر جوان سر به گفتار پیر بداد و ببود این سخن دلپذیر» منظور از کلمات مشخص شده چه کسانی است (۰/۵)
- ۲- با توجه به بیت « تو مرا کشتی و خدای نکشت / مقبل آن کز خدای گیرد پشت» چه کسی مقبل و خوش بخت است؟ (۰/۵)
- ۳- مفهوم مصراح دوم بیت « بخورد آب و روی و سر و تن بشست/ به پیش جهان آفرین شد نخست» چیست؟ (۰/۵)
- ۴- در بیت « چو شکر گرد بر گردش گرفتند/ چو کشتی ، «بادپا» در رود افکند» منظور از بادپا چیست؟ (۰/۵)
- ۵- در بیت « قطره علم است اندر جان من / وارهانش از هوا وز خاک تن» منظور از « خاک تن» چیست؟ (۰/۵)
- ۶- منظور شاعر از « متع» در بیت « متاعی که من رایگان دادم از کف / تو گر می توانی مده رایگانی» بنویسید. (۰/۵)
- ۷- مفهوم عبارت مشخص شده را بنویسید « در چشم او که خود چشم زمانه‌ی ما بود آرامشی بود» (۰/۵)
- ۸- با توجه به بیت « خدا آن ملتی را سروری داد / که تقدیرش به دست خویش بنوشت» خدا به چه ملتی سروری می دهد؟ (۰/۵)

ج) حفظ شعر: (۲ نمره)

جاهی خالی را کامل کنید:

- ۱- در آن دم ، که بر جا دره ها چون ..... خفتگانند/ تو را من ..... در راهم.
- ۲- بوی گل و ..... مرغ بر خالت / هنگام ..... و روز صحراست.
- ۳- گفتم غم تو دارم گفتا غمت ..... / گفتم که ..... من شو گفتا اگر برآید.
- ۴- رونق باغ می رسد ..... / ..... مه به کنار می رسد.

موفق باشید